

конкуренції на фінансовому ринку та забезпечує макроекономічну стабільність у суспільстві. Водночас, низький рівень фінансової грамотності населення обмежує можливості і знижує ефективність державного регулювання фінансового ринку. До того ж, з макроекономічної точки зору недостатній рівень знань у сфері функціонування фінансових послуг означає низький рівень залучення широких верств населення до їх споживання, а, отже, обмежує рівень і якість заощаджень та інвестицій, які загалом і формують потенціал економічного зростання країни [2].

Разом з тим європейський досвід реалізації програм фінансової грамотності населення підтверджує той факт, що належний рівень фінансової грамотності населення сприятиме не лише підвищенню рівня життя громадян, а й позитивно вплине на стан ринку фінансових послуг і сприятиме активізації інвестиційних процесів у національній економіці.

Список використаних джерел:

1. Птащенко Л.О., Шабардіна А.М. Підвищення рівня фінансової грамотності населення: міжнародний досвід. *Економіка і регіон*. 2014. № 1. С. 8-14.
2. Кізима Т.О. Фінансова грамотність населення: зарубіжний досвід і вітчизняні реалії. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2012. Вип. 2. С. 64-71.

Лещенко Зіновія Богданівна
Начальник управління освіти Луцької міської ради

ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОТРЕБ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

На сьогоднішній день пріоритетним напрямком розвитку демократичної держави є забезпечення зростання рівня добробуту кожного окремого

громадянина. Економічна ефективність вимагає проведення фінансової децентралізації, наслідком якої є передача і делегування видаткових повноважень, створення фінансової бази органів місцевого і регіонального самоврядування, розробка ефективної моделі фінансового вирівнювання, залучення жителів територіальних громад до вирішення місцевих завдань. Бюджетна децентралізація – це процес передачі повноважень управління доходами та видатками з метою збільшення ефективності реалізації даних повноважень та ретельніше управління бюджетними коштами громад. Децентралізація бюджетних фінансових ресурсів передбачає: зміну трансфертної політики, яка не зможе будуватись на радянському принципі «від кожного по можливостям – кожному по необхідності»; надання органами місцевого самоврядування більших повноважень в напрямку розробки та реалізації різноманітних програм соціально-економічного розвитку, зміну системи оподаткування, при якій змінюються питомі надходження на користь місцевих бюджетів (табл. 1).

Таблиця 1

Податкова база бюджетів ОТГ до децентралізації та після реформи [1]

Фінансові ресурси	Стан до реформи	Стан після реформи
ПДФО	25 %	60 %
Податок на прибуток приватних підприємств	0 %	10 %
Акцизний податок	0 %	100 %
Освітня субвенція	0	% За формулою
Медична субвенція	0 %	За формулою
Податок на нерухоме майно	1 %	0-3 %

Подамо рекомендації щодо подальшого формування доходів територіальних громад: 1. Оптимізувати співвідношення податкових та неподаткових надходжень шляхом збільшення власних доходів громади. 2. Збільшення податкових надходжень, шляхом спрощення системи збору податків та підсилення контролю за ним. 3. Збільшення вищими органами влади частки зарахування до місцевого бюджету екологічного податку. 4. Удосконалення процесу об'єднання територіальних громад. Більшість ОТГ, які утворилися в

Україні у 2016 році, не відповідають конфігураціям, які затверджені перспективними планами формування територій громад областей. 5. Забезпечення повноцінного формування власних доходів місцевих бюджетів в обсягах, що сприятимуть підвищенню ефективності соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

При умовах різкого збільшення фінансового забезпечення територіальних громад, доцільно звернути увагу на оптимізацію видатків з бюджету, а саме: 1. Збільшення підтримки видатками підприємств для забезпечення їх рівня розвитку та сприяння їх стабілізації. 2. Раціоналізація видатків на соціальну сферу (перегляд пільг, поширення платних послуг, перегляд рівня мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму). 3. Зменшення до оптимального рівня видатків на утримання органів державно влади і управління, судів і прокуратури, а також упорядкування структури названих органів. 4. Створювати платформи розвитку підприємницької діяльності. Таким чином, доходи територіальних громад зростуть за рахунок збільшення надходжень від податку на прибуток підприємств.

Список використаних джерел:

1. Експерти проаналізували фінансові показники 872 ОТГ окремо по кожній області за I півріччя 2020 URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12783>

Ліщук Світлана Михайлівна
*Головний спеціаліст відділу управління персоналом
ГУ ДМС України у Львівській області*

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ЧЕРЕЗ МІЖВІДОМЧУ ВЗАЄМОДІЮ ЯК ЕЛЕМЕНТ МЕХАНІЗМУ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ЗАСІБ ЯКОСТІ СЕРВІСУ АРМА

Сучасні виклики євроінтеграції та демократичних перетворень у поєднанні з кризовим станом економіки породжують нові стандарти публічного